

Eiropas ilgtspējas ziņošanas standarts: attiecību ar piegādātājiem pārvaldība, t.s. saistībā ar maksājumu veikšanu

Maija Orbidāne, Ilgtspējas pakalpojumu vadītāja, PwC Latvija

Ieviešot piegādātāju pārvaldības modeli, uzņēmumi meklē efektīvākās iespējas optimizēt attiecības ar saviem piegādātājiem, uzlabot piegādes ķēdes efektivitāti un samazināt savas izmaksas, lai turpinātu saņemt kvalitatīvākās preces un pakalpojumus visatbilstošākajā laikposmā.

Piegādātāju pārvaldības modelis parasti risina tādus jautājumus kā piegādātāju izvēle un vērtēšana, attiecību izveide un uzturēšana, risku identificēšana un vadība, komunikācijas un sadarbības modeļa ieviešana, kā arī citus konkrētajam uzņēmumam aktuālus jautājumus.

EFRAG vadlīnijas piegādes ķēžu vadībā sniedz ieskatu principos, kurus var attiecināt arī uz piegādātāju pārvaldības modeļa izveidi un ieviešanu uzņēmumā, kā arī nepieciešamo datu iegūvi, kurus var tālāk izmantot ilgtspējas ziņošanas kontekstā, piemēram:

- būtisko ietekmju, risku un iespēju definēšana – efektīvs piegādātāju pārvaldības modelis iekļauj nepieciešamību iegūt izpratni par ietekmēm, riskiem un iespējām, kas saistītas ar piegādātājiem;
- piegādātāju pārvaldības modelis iekļaus metodes ne tikai piegādātāju attiecību pārvaldīšanai, bet arī lai nodrošinātu, ka tās atbilst noteiktiem standartiem un prasībām (piemēram, AML prasībām).

Eiropas ilgtspējas ziņošanas standartā ESRS G1 Darījumdarbība ir iekļautas maksājumu prakses prasības sadarbības partneriem, īpašu uzmanību pievēršot samaksas kavējumiem maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Aplūkosim standarta galvenās prasības.

Maksājumu prakses atklāšanas mērķis

- Sniegt ieskatu par līgumā noteiktajiem maksājumu termiņiem un uzņēmuma darbības rezultātiem attiecībā uz maksājumiem, it īpaši to ietekmi uz MVU un konkrēti uz samaksas kavējumiem MVU.

Atklājamā informācija

- *Vidējais laiks rēķina apmaksai.* Uzņēmumam jānorāda vidējais dienu skaits, kas nepieciešams rēķina apmaksai, sākot no dienas, kad sākas līgumā vai tiesību aktos noteiktā maksājuma termiņa aprēķināšana.
- *Standarta maksājumu termiņi.* Uzņēmumam jāapraksta standarta maksājumu termiņi, kas izteikti kā dienu skaits, sadalījumā pa galvenajām piegādātāju kategorijām, kā arī jānorāda saskaņā ar šiem standarta termiņiem veikto maksājumu īpatsvars.
- *Nepabeigtie tiesas procesi.* Uzņēmumam jānorāda nepabeigto tiesas procesu skaits saistībā ar kavētiem maksājumiem.
- *Papildu informācija.* Uzņēmumam jāsniedz papildu informācija, kas nepieciešama pietiekamam kontekstam. Ja uzņēmums izmantojis reprezentatīvu izlasi, lai aprēķinātu vidējo laiku rēķina apmaksai, tam jānorāda šis fakts un īsi jāapraksta izmantotā metodika.

Papildu kontekstuālā informācija

- Dažos gadījumos uzņēmuma līgumā noteiktie standarta samaksas nosacījumi var būtiski atšķirties atkarībā no piegādātāja valsts vai veida. Šādos gadījumos var sniegt informāciju par standarta nosacījumiem attiecībā uz galvenajām piegādātāju kategorijām, valsti vai ģeogrāfisko reģionu.

Šīs prasības palīdz nodrošināt pārredzamību un atbildību uzņēmuma maksājumu praksē, īpaši attiecībā uz MVU, kā arī uzlabo sadarbību un vairo uzticību starp uzņēmumiem un piegādātājiem.